

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 28 maja 2026 roku

Sprawa: Petycja ws. zmiany art. 30a ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy PIT
Znak sprawy: DD11.056.2.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Odpowiedź na petycję w sprawie zmiany art. 30a ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy PIT

Szanowny Panie,

działając na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy o petycjach¹, w związku z petycją, przesłaną elektronicznie za pomocą adresu do e-Doręczeń 4 maja 2026 r. uprzejmie wyjaśniam.

W przesłanej petycji wnioskuje Pan o uchylenie przepisów zawartych w art. 30a ust. 1 pkt 6 i 9 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych², uzasadniając, że ustalenie 19% zryczałtowanego podatku dochodowego od kwot wypłacanych z OFE i subkonta ZUS osobie upoważnionej przez zmarłego jest lekko mówiąc „dużym nadużyciem”. Podnosi Pan również kwestie konstytucyjności wskazanych przepisów.

Odpowiadając na Pana postulat, uprzejmie informuję, że zgodnie z art. 30a ust. 1 pkt 6 ustawy PIT od uzyskanych dochodów (przychodów) pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy od kwot wypłacanych po śmierci członka otwartego funduszu emerytalnego wskazanej przez niego osobie lub spadkobiercy:

- w rozumieniu przepisów o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (lit. a tego przepisu),

¹ Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870).

² Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592), zwana dalej „ustawą PIT”.

- z subkonta, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych³ (lit. b tego przepisu).

Natomiast zgodnie z art. 30a ust. 1 pkt 9 ustawy PIT od uzyskanych dochodów (przychodów) pobiera się 19% zryczałtowany podatek dochodowy od kwot jednorazowo wypłacanych przez otwarty fundusz emerytalny członkowi funduszu, któremu rachunek funduszu otwarto w związku ze śmiercią jego współmałżonka.

Zauważyć należy, że zryczałtowany podatek dochodowy w stawce 19% pobiera się również od kwot jednorazowo wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych z subkonta, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w związku ze śmiercią współmałżonka ubezpieczonego (art. 30a ust. 1 pkt 9a ustawy PIT).

Ustosunkowując się do Pana postulatu, chciałbym zwrócić uwagę na kluczową dla podatku dochodowego od osób fizycznych zasadę powszechności opodatkowania. W zasadę tę wpisuje się objęcie przez ustawodawcę jednolitym i spójnym reżimem podatkowym wszystkich wypłat środków z kapitałowej części obowiązkowego systemu emerytalnego w związku ze śmiercią członka otwartego funduszu emerytalnego, niezależnie od tego, czy trafiają one do osoby wskazanej, spadkobiercy, czy też małżonka.

Zasada ta wynika wprost z konstrukcji wyżej wymienionych przepisów ustawy PIT, zgodnie z którą opodatkowane 19% ryczałtem są zarówno wypłaty na rzecz osoby wskazanej przez zmarłego członka otwartego funduszu emerytalnego lub jego spadkobiercy, jak i jednorazowe wypłaty na rzecz członka funduszu, któremu rachunek funduszu otwarto w związku ze śmiercią jego współmałżonka.

Chciałbym także podkreślić, że składki zgromadzone w kapitałowej części systemu emerytalnego korzystały z preferencji podatkowej na etapie ich odprowadzania, ponieważ zmniejszały podstawę opodatkowania. Z chwilą dokonania wypłaty środki te opuszczają system emerytalny i przechodzą do majątku osoby uprawnionej, co uzasadnia objęcie ich podatkiem dochodowym, ze względu na wcześniejsze ich odliczenie. Odstąpienie od opodatkowania na etapie wypłaty środków z systemu emerytalnego prowadziłoby w istocie do definitywnego zwolnienia z opodatkowania środków, które wcześniej pomniejszały już podstawę opodatkowania członka funduszu emerytalnego. Rozwiązanie takie naruszałoby spójność systemu opodatkowania dochodów w podatku dochodowym od osób fizycznych.

Odnosząc się do poruszonej przez Pana kwestii zgodności wskazanych przepisów ustawy PIT z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej⁴, pragnę poinformować, że Minister Finansów i Gospodarki nie jest organem uprawnionym do oceny konstytucyjności obowiązujących aktów prawnych. Zgodnie z zasadą domniemania konstytucyjności aktów normatywnych każdy obowiązujący przepis ustawy uważa się za zgodny z Konstytucją do czasu stwierdzenia jego niezgodności przez Trybunał Konstytucyjny. Poza tym przyjęte przez ustawodawcę rozwiązanie realizuje konstytucyjną zasadę równości podmiotów w prawie.

³ Ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199, z późn. zm.).

⁴ Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 78, poz. 483, z późn. zm.).

Chciałbym również poinformować, że Ministerstwo Finansów nie prowadzi obecnie prac legislacyjnych, których celem miałyby być zmiana wskazanych przez Pana przepisów.

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Jarosław Szatański

Dyrektor

Departamentu Podatków Dochodowych
w Ministerstwie Finansów